

Betænkning afgivet af Indfødsretsudvalget den 31. marts 2022

Betænkning

over

Forslag til lov om ændring af lov om dansk indfødsret

(Frakendelse af statsborgerskab for strafbare forhold, som er til alvorlig skade for statens vitale interesser, m.v.)

[af udlændinge- og integrationsministeren (Mattias Tesfaye)]

1. Ændringsforslag

Der er stillet 4 ændringsforslag til lovforslaget. Dansk Folkepartis medlem af udvalget har stillet ændringsforslag nr. 1-3, og Nye Borgerliges medlem af udvalget har stillet ændringsforslag nr. 4.

2. Indstillinger

Et *flertal* i udvalget (S, V og KF) indstiller lovforslaget til *vedtagelse uændret*. Flertallet vil stemme imod de stillede ændringsforslag.

Et *mindretal* i udvalget (SF, RV og EL) indstiller lovforslaget til *forkastelse* ved 3. behandling. Mindretallet vil stemme imod de stillede ændringsforslag.

Et *andet mindretal* i udvalget (DF og Marie Krarup (UFG)) indstiller lovforslaget til *vedtagelse* med ændringsforslag nr. 1-3. Såfremt ændringsforslag nr. 3 forkastes, vil mindretallet vil stemme for ændringsforslag nr. 4.

Et *tredje mindretal* i udvalget (NB) indstiller lovforslaget til *vedtagelse* med ændringsforslag nr. 1 og 4. Mindretallet vil stemme hverken for eller imod ændringsforslag nr. 2 og 3.

Liberal Alliance, Frie Grønne, Alternativet, Kristendemokraterne, Inuit Ataqatigiit, Siumut, Sambandsflokkurin og Javnaðarflokkurin havde ved betænkningssagens afgivelsen ikke medlemmer i udvalget og dermed ikke adgang til at komme med indstillinger eller politiske bemærkninger i betænkningen.

En oversigt over Folketingets sammensætning er optrykt i betænkningen.

3. Politiske bemærkninger

Venstre

Venstres medlemmer af udvalget noterer sig med tilfredshed, at mulighederne for frakendelse af statsborgerskab med lovforslaget udvides. Lovforslaget er resultatet af en lang

proces i forlængelse af aftalen om indfødsret, der blev indgået den 20. april 2021 mellem regeringen, Venstre, Det Konservative Folkeparti og Liberal Alliance, og som resulterede i enighed om at undersøge, om området for frakendelse af statsborgerskab kunne udvides.

Bredere muligheder for frakendelse af statsborgerskab var et centralt krav for V i forhandlingerne om indfødsrets-aftalen og indgik i V's indfødsretsudspil forud for forhandlingerne. Ligeledes har V tidligere fremsat beslutningsforslag om at skærpe reglerne for frakendelse af statsborgerskab i forbindelse med visse former for alvorlig kriminalitet.

Derfor glæder V sig over, at man nu i højere grad udnytter de muligheder, der er for frakendelse af statsborgerskab inden for rammerne af Danmarks internationale forpligtigelser.

V mener, at hvis en person har begået kriminalitet, der er så alvorlig, at personen har handlet på en måde, der er til alvorlig skade for Danmarks vitale interesser, har vedkommende med al tydelighed vist, at vedkommende ikke ønsker at være en del af det danske fællesskab.

Samtidig finder V det kun rimeligt, at personer, der har løjet eller fortiet sig til dansk statsborgerskab, fratages det. Der er i Danmark strenge krav for at opnå dansk statsborgerskab, og det skal ikke belønnes, når personer forsøger at omgå disse krav.

Radikale Venstre

Radikale Venstres medlem af udvalget bemærker, at lovforslaget omhandler to forhold:

Den første ændring i lovforslaget vedrører frakendelse af dansk statsborgerskab erhvervet ved svig, jf. indfødsretslovens § 8 A. Som reglen er nu, kan domstolene frakende statsborgerskab, hvis der er udvist svigagtigt forhold, som har været bestemmende for erhvervelsen af statsborgerskab. Regeringen har dermed foreslået at ændre en »kan«-bestemmelse til en »skal«-bestemmelse.

Det fremgår således, at frakendelse skal være obligatorisk for domstolene, men domstolene skal på den anden side ikke frakende statsborgerskab, når det er i strid med Danmarks internationale forpligtelser. Domstolene kan heller ikke frakende statsborgerskab, når frakendelsen vil være uproportional. Det er RV's vurdering, at lovændringen på dette punkt ikke har noget indhold.

Den anden ændring i lovforslaget er en ændring af reglen om frakendelse af dansk statsborgerskab på grund af kriminalitet, som kan sidestilles med terror, jf. indfødsretslovens § 8 B, stk. 1 og 2. Også her er det RV's vurdering, at lovændringen ikke har noget indhold. Domstolene foretager ifølge lovforslaget stadig den samme vurdering om proportionalitet, og domstolene foretager stadig kun denne vurdering, når staten har udnyttet sin offentlige påtaleret.

RV er hermed af den opfattelse, at lovforslaget i det hele taget ikke har noget reelt indhold. Domstolene foretager vurderingen efter § 8 A og § 8 B, når den offentlige påtaleret er udnyttet, uanset lovforslagets ændring af ordet kan til skal. Er et forhold påtalt, er det jo ikke sådan, at domstolene ikke tager stilling til et påtalt forhold hverken før eller efter lovforslagets vedtagelse. Domstolene tager stilling, uanset om der står kan eller skal. Det afgørende er, om forholdet er påtalt til domstolene.

Endelig skal RV påpege, at hvis regeringen er af den opfattelse, at lovforslaget havde et reelt indhold, ville det have som konsekvens, at regeringen med åbne øjne indskrænker domstolenes kompetence med lovforslaget. Det er så heldigvis ikke tilfældet, da lovforslaget er indholdsløst og kun indeholder symbolpolitik.

Dansk Folkeparti og Marie Krarup (UFG)

Dansk Folkepartis medlem af udvalget og Marie Krarup (UFG) støtter lovforslagets hensigt om at gøre det lettere for de danske myndigheder, herunder domstolene, at udvise kriminelle udlændinge eller tage indfødsret fra folk, der viser sig uværdige til den gave, som det er at få dansk indfødsret. DF og Marie Krarup (UFG) bemærker dog, at forslaget desværre forudsætter, at dansk udlændingepolitik skal være underlagt internationale konventioner, uagtet om disse internationale konventioner hviler på forældede og fejlagtige præmisser, begrænser Danmarks demokratiske ret og adgang til selv af lovgive på udlændingeområdet og bl.a. dikterer, at Danmark skal tildele indfødsret til folk, der har vist sig uværdige til indfødsret. DF har på den baggrund fremsat ændringsforslag nr. 1-3, hvorefter det præciseres, at frakendelse af statsborgerskab ved svig skal ske uanset Danmarks internationale forpligtelser, at frakendelse af dansk statsborgerskab ved svig også omfatter efterkommere til personen, der har begået svig, og at frakendelse af dansk statsborgerskab ved kriminalitet skal ske uanset Danmarks internationale forpligtelser, hvis man har erhvervet dansk indfødsret ved naturalisation eller erklæring enten som ansøger, biperson eller efterkommer.

Nye Borgerlige

Nye Borgerliges medlem af udvalget kan støtte ændringsforslag nr. 1 og 4. I forhold til ændringsforslag nr. 2 og 3 er

disse formuleret så uklart, at det ikke er muligt at overskue omfang og konsekvenser af de skærpselser for frakendelse af indfødsret, som der foreslås. NB kan derfor ikke støtte ændringsforslag nr. 2 og 3 og vil hverken stemme for eller imod disse.

4. Ændringsforslag med bemærkninger

Æ n d r i n g s f o r s l a g

Til § 1

Af et *mindretal* (DF), tiltrådt af et *mindretal* (NB og Marie Krarup (UFG)):

1) *Nr. 1* affattes således:

»1. I § 8 A ændres »kan« til: »skal«.

[Præcisering af, at frakendelse af statsborgerskab ved svig skal ske uanset Danmarks internationale forpligtelser]

Af et *mindretal* (DF), tiltrådt af et *mindretal* (Marie Krarup (UFG)):

2) *Nr. 2* affattes således:

»2. I § 8 A indsættes som *stk. 2*:

»*Stk. 2.* Frakendes nogen sin indfødsret efter *stk. 1*, skal også vedkommendes efterkommer ved dom frakendes indfødsretten, hvis efterkommeren har erhvervet indfødsretten gennem vedkommende eller dennes efterkommere.«

[Præcisering af, at frakendelse af dansk statsborgerskab ved svig også omfatter efterkommere til personen, der har begået svig]

3) *Nr. 3* affattes således:

»3. § 8 B, *stk. 1*, affattes således:

»Den, som har erhvervet dansk indfødsret ved naturalisation eller erklæring enten som ansøger, biperson eller efterkommer, og som dømmes for en strafbar handling, skal ved dom frakendes sin danske indfødsret.«

[Præcisering af, at frakendelse af dansk statsborgerskab ved kriminalitet skal ske uanset Danmarks internationale forpligtelser, hvis man har erhvervet dansk indfødsret ved naturalisation eller erklæring enten som ansøger, biperson eller efterkommer]

Af et *mindretal* (NB):

4) I den under *nr. 3* foreslåede affattelse af § 8 B, *stk. 1*, udgår », medmindre dette vil være i strid med Danmarks internationale forpligtelser«.

[Præcisering af, at frakendelse af statsborgerskab ved kriminalitet skal ske uanset Danmarks internationale forpligtelser]

Bemærkninger

Til nr. 1

Ændringsforslaget indebærer, at den, som i forbindelse med sin erhvervelse af dansk indfødsret har udvist svigagtigt forhold, herunder ved forsætligt at afgive urigtige eller vildledende oplysninger eller fortie relevante oplysninger, ved dom skal frakendes indfødsretten, hvis det udviste forhold har været bestemmende for erhvervelsen. Frakendelse ved dom skal ske, uanset om frakendelse vil være i strid med Danmarks internationale forpligtelser.

Til nr. 2

Ændringsforslaget indebærer, at der i indfødsretslovens § 8 A indsættes et stk. 2, således at frakendes nogen sin indfødsret efter stk. 1, skal også vedkommendes efterkommer ved dom frakendes statsborgerskabet, hvis efterkommeren har erhvervet indfødsretten gennem vedkommende eller dennes efterkommere. Ændringsforslaget indebærer, at der foruden børn af en forælder, der frakendes statsborgerskabet efter stk. 1, også for øvrige efterkommere, som ikke direkte har erhvervet statsborgerskab gennem vedkommende, skal ske frakendelse af statsborgerskabet ved dom. Frakendelse ved dom skal ske, uanset om frakendelse vil være i strid med Danmarks internationale forpligtelser. Frakendelse skal endvidere ske, uanset om den pågældende efter frakendelsen af sit danske statsborgerskab ikke er statsborger i nogen stat og heller ikke automatisk kan registrere sig som statsborger i nogen stat.

Til nr. 3

Ændringsforslaget indebærer, at den, som dømmes for en strafbar handling, ved dom skal frakendes sin danske indfødsret. Frakendelse omfatter alle personer, som har erhvervet indfødsret ved naturalisation eller erklæring enten som ansøger, biperson eller efterkommer, og som dømmes for en strafbar handling, uanset den strafbare handling eller straffens karakter. Frakendelse ved dom skal ske, uanset om frakendelse vil være i strid med Danmarks internationale forpligtelser, herunder også selv om den pågældende efter frakendelsen af sit danske statsborgerskab ikke er statsborger i nogen stat og heller ikke automatisk kan registrere sig som statsborger i nogen stat.

Birgitte Vind (S) Camilla Fabricius (S) Lars Aslan Rasmussen (S) Malte Larsen (S) Rasmus Stoklund (S)

Rasmus Horn Langhoff (S) Carl Valentin (SF) Susan Kronborg (RV) Pernille Skipper (EL) Anne Rasmussen (V) nfm.

Morten Dahlin (V) Kim Valentin (V) Mads Fuglede (V) Marie Krarup (UFG) fmd. Peter Skaarup (DF) Marcus Knuth (KF)

Mette Thiesen (NB)

Liberal Alliance, Frie Grønne, Alternativet, Kristendemokraterne, Inuit Ataqatigiit, Siumut, Sambandsflokkurin og Javnaðarflokkurin havde ikke medlemmer i udvalget.

Til nr. 4

Ændringsforslaget indebærer, at personer, der begår strafbare forhold, som er til alvorlig skade for statens vitale interesser, skal fratages deres danske statsborgerskab, selv om dette medfører, at den pågældende bliver statsløs, og selv om denne frakendelse af statsborgerskab måtte være i strid med Danmarks øvrige internationale forpligtelser.

5. Udvalgsarbejdet

Lovforslaget blev fremsat den 10. februar 2022 og var til 1. behandling den 2. marts 2022. Lovforslaget blev efter 1. behandling henvist til behandling i Indfødsretsudvalget.

Oversigt over lovforslagets sagsforløb og dokumenter

Lovforslaget og dokumenterne i forbindelse med udvalgsbehandlingen kan læses under lovforslaget på Folketingets hjemmeside www.ft.dk.

Møder

Udvalget har behandlet lovforslaget i 1 møde.

Hørings svar

Et udkast til lovforslaget har inden fremsættelsen været sendt i høring, og udlændinge- og integrationsministeren sendte den 16. december 2021 dette udkast til udvalget, jf. IFU alm. del – bilag 36. Den 10. februar 2022 sendte udlændinge- og integrationsministeren høringssvarene og et høringssnotat til udvalget.

Bilag

Under udvalgsarbejdet er der omdelt 4 bilag på lovforslaget.

Skriftlige henvendelser

Udvalget har under udvalgsarbejdet modtaget 1 skriftlig henvendelse om lovforslaget.

Spørgsmål

Udvalget har under udvalgsarbejdet stillet 16 spørgsmål til udlændinge- og integrationsministeren til skriftlig besvarelse, som ministeren har besvaret, på nær spørgsmål 16, som forventes besvaret inden 2. behandling.

Venstre, Danmarks Liberale Parti (V)	39	Alternativet (ALT)	1
Socialistisk Folkeparti (SF)	15	Kristendemokraterne (KD)	1
Radikale Venstre (RV)	14	Inuit Ataqatigiit (IA)	1
Enhedslisten (EL)	13	Siumut (SIU)	1
Det Konservative Folkeparti (KF)	13	Sambandsflokkurin (SP)	1
Dansk Folkeparti (DF)	10	Javnaðarflokkurin (JF)	1
Nye Borgerlige (NB)	4	Uden for folketingsgrupperne (UFG)	10
Liberal Alliance (LA)	3		